

ISSN 2223-3822

Bieloborodova, M. (2020) Teoretyko-metodolohichni pidkhody do otsiniuvannia investytsiinoi pryvablyvosti promyslovykh pidpriemstv [Theoretical and methodological approaches to assessment of industrial enterprises' investment attractiveness]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 23, no. 2, pp. 3-13. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2020/20bmvppp.pdf>

SEPS

Journal

Socio-Economic
Problems and the State

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Марія Белобородова

Дніпровський національний університет ім. Олесь Гончара,
проспект Гагаріна, 72, Дніпро, 49000, Україна

e-mail: mariabeloborodova@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8329-7679>

Article history:

Received: September, 2020

1st Revision: November, 2020

Accepted: November, 2020

JEL classification:

F6

Z32

UDC:

338.48

DOI:

<https://doi.org/10.33108/sepd2020.02.003>

Анотація: Метою даного дослідження є розширення теоретико-методологічних підходів до оцінювання інвестиційної привабливості промислових підприємств. Для реалізації поставленої мети в роботі комплексно проаналізовано найбільш розповсюджені сучасні методологічні підходи до зазначеної проблематики, а також виділені їхні переваги і недоліки, наведено характерний для кожного підходу інструментарій. За результатами критичного аналізу відповідної наукової літератури запропоновано класифікацію існуючих теоретико-методологічних підходів із виділенням чотирьох класифікаційних груп, а саме комбінованого, ринкового, стратегічного та фінансово-облікового підходів. В статті обґрунтовано доцільність використання комплексного рейтингового підходу до оцінювання інвестиційної привабливості промислових підприємств, який ґрунтується на залученні широкого кола статистичних, фінансових та математичних інструментів, а також на дослідженні впливу на інвестиційну привабливість «жорстких» чинників зовнішнього середовища і «м'яких» внутрішніх чинників із ранжуванням рівня їхньої вагомості для результуючого показника. Запропонований підхід передбачає оцінку дворівневої системи чинників, перший рівень якої включає фактори, що характеризують ефективність діяльності, а другий рівень – показники фінансової стабільності та платоспроможності промислових підприємств. Перевагами такого підходу є залучення різнобічних коефіцієнтів, що дозволяє найбільш повно охарактеризувати інвестиційну привабливість конкретного підприємства. Результати дослідження створюють необхідне підґрунтя для подальшого системного вивчення проблеми обґрунтування інвестиційної привабливості в контексті найбільш повної реалізації економічного потенціалу промислових підприємств, визначення інвестиційної привабливості територій та регіонів. В сукупності із якісними показниками вагомості чинників, визначених на основі експертних оцінок, запропонований підхід дозволяє визначити шляхи підвищення рівня інвестиційної привабливості.

Ключові слова: рейтинг, потенціал, вагомість, ранжування, інвестиції, фінансовий стан.

Белобородова М. Теоретико-методологічні підходи до оцінювання інвестиційної привабливості промислових підприємств [Електронний ресурс] / Марія Белобородова // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2020. — Вип. 2 (23). — С. 3-13. — Режим доступу: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2020/20bmvppp.pdf>

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

1. Постановка проблеми.

На сьогоднішній день найбільш широко в науковій літературі вивчені аспекти оцінки інвестиційної привабливості регіонів, промислових галузей і різних інвестиційних програм. Однак в розрізі вивчення інвестиційної привабливості підприємств все ще відсутня єдина теоретична і методологічна основа, це проявляється у відсутності єдиного поняття терміну «інвестиційна привабливість підприємства» та єдиної методики її оцінки.

На підставі вищенаведеного можна зробити висновок, що актуальність теми дослідження полягає в необхідності розгляду та систематизації існуючих підходів до дослідження інвестиційної привабливості підприємств і апробації їхньої фактичної значимості.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Питання оцінювання інвестиційної привабливості бізнес-одиниць, та промислових підприємств, зокрема, не втрачає актуальності протягом значного періоду часу, про що свідчать роботи таких науковців, як Вербицька І. [5], Гуляєва Н. [6], Абдікеев Н., Богачев Ю., Бекулов С. [1], Ткаченко А. [10] Також різні аспекти підвищення рівня інвестиційної привабливості були розглянуті в роботах Стеблюк Н., Опаренко В. [9], Кобушко І. [8], Топалова С. [11], Журавльова В. та ін. [3]. Однак, незважаючи на суттєву дослідженість цього питання в науковій літературі, більш детального розгляду вимагають фактори, які безпосередньо впливають на рівень інвестиційної привабливості промислових підприємств України відносно різних теоретико-методологічних підходів до її оцінювання.

3. Постановка завдання.

Завданням даного дослідження є розширення класифікації існуючих теоретико-методологічних підходів до оцінювання інвестиційної привабливості промислових підприємств із застосуванням комплексної рейтингової методології.

4. Виклад основного матеріалу.

Важливим поняттям інвестиційного процесу є інвестиційна привабливість. Загальноприйнятим є науковий підхід, згідно із яким інвестиційна привабливість являє собою сукупність різних об'єктивних ознак, властивостей, засобів, можливостей господарюючого суб'єкта, а також обумовлює потенційний платоспроможний попит на інвестиції. Широко поширена точка зору, згідно з якою інвестиційну привабливість слід розглядати як елемент інвестиційного процесу, що представляється у вигляді логічного ланцюжка «інвестиційний потенціал – інвестиційна привабливість – інвестиційна активність».

Інвестиційна привабливість, поряд з інвестиційною активністю, представляють інвестиційний клімат, як сукупність об'єктивних економічних, соціальних, політичних, правових та інших умов, що створюють певний рівень привабливості господарюючого суб'єкта до інвестування. Об'єктом інвестування в рамках даного дослідження будемо вважати промислове підприємство.

Питання про те, які методи оцінки інвестиційної привабливості підприємства є найбільш ефективними, залишається спірним в даний час, оскільки існує велика кількість підходів до оцінки інвестиційної привабливості, які можна розділити на наступні групи, представлені в таблиці 1.

Таблиця 1. Основні методичні підходи до визначення інвестиційної привабливості промислових підприємств		
Назва підходу	Зміст	Основні інструменти
Комбінований підхід	Оцінка внутрішніх і зовнішніх характеристик підприємства	Стейкхолдер-менеджмент, аналіз ефективності бізнес-процесів
Ринковий підхід	Аналіз зовнішньої інформації про підприємство	SWOT та PEST матриці, матриці конкурентного профілю
Стратегічний підхід	Зорієнтований на тривалу перспективу: особлива увага приділяється обліку альтернативних витрат від невикористовуваних можливостей, які, в свою чергу, є основним коригуючим чинником при аналізі динаміки фінансових показників; також концентрується увага на інвестиційних якостях підприємства, на невизначеності майбутніх результатів	Портфель замовлень, контроль якості та асортименту продукції, матриця БКГ
Фінансовий та бухгалтерський підходи	Засновані на аналізі внутрішньої інформації, в тому числі фінансового стану підприємства	Норми рентабельності, ліквідності, фінансової стабільності

Примітка: складено автором на основі [11, 2, 8].

Всі ці підходи не виключають, а взаємодоповнюють один одного і допомагають розширити можливості оцінки підприємства в рамках проведеного аналізу. Очевидним стає той факт, що для оцінки інвестиційної привабливості потрібно використовувати як кількісні, так і якісні показники. Це уможливує використання комплексної рейтингової методики, заснованої на використанні ранжируваних показників, які використовуються в усіх вищезазначених методичних підходах – фінансовому, стратегічному, ринковому тощо. Такий підхід дозволяє не тільки оцінити інвестиційну привабливість конкретного промислового підприємства, але також являє собою корисний інструмент для ранжирування підприємств в рамках конкретного сектору ринку, оцінки економічного потенціалу територій їхньої присутності і відповідних галузей.

Інвестиційна привабливість промислових підприємств за [4] визначається двома факторами: інвестиційним ризиком і інвестиційним потенціалом. Перший фактор – інвестиційний ризик – показує ймовірність втрати інвестицій і доходу з них на підставі загальної оцінки семи видів небезпеки: законодавчої, політичної, соціальної, економічної, фінансової, кримінальної та екологічної. Другий фактор – інвестиційний потенціал – визначається на підставі таких показників, як насиченість факторами виробництва, споживчий попит населення, якість системи управління підприємством тощо.

Відповідно, оцінюються такі одиничні інвестиційні потенціали: трудовий, споживчий, інфраструктурний, виробничий, інноваційний, фінансовий, інституційний і природно-ресурсний. Привабливість вітчизняних промислових підприємств для інвесторів визначається вибором між ризиком інвестування та прибутковістю.

Надзвичайно важливим є галузевий аспект інвестиційної привабливості, який також слід враховувати при аналізі інвестиційних процесів на локальному рівні. Перш за все, мова йде про структуру економіки територій, а також про механізм державної підтримки галузей. Інвестиційна привабливість підприємств буде істотно відрізнятись

за групами галузей, серед яких слід розрізняти:

– підприємства, які належать до експортоутворюючих галузей промисловості, куди доцільно залучати стратегічних інвесторів. У зв'язку з тривалим терміном реалізації проектів найважливішим елементом промислової політики в цих галузях є створення стабільного правового та податкового режиму, що гарантує стабільність встановлених умов інвестування;

– підприємства галузей, які володіють великим науково-технічним потенціалом і здатні в короткі терміни створити конкурентоспроможні вироби. Тут, з огляду на брак фінансових ресурсів, сфера прямого державного фінансування буде обмежуватися пріоритетними проектами. Основними засобами реалізації промислової політики в зазначених галузях стануть: фінансування робіт з патентування та сертифікації експортних товарів; надання гарантій під кредитування експортних контрактів; надання державних замовлень на окремі НДДКР;

– підприємства, які представляють галузі, що забезпечують соціально-значущі потреби, а також характеризуються значним технологічним відставанням. У цих галузях повинні бути створені особливо сприятливі умови для іноземних інвестицій, перш за все тих, які залучають нові технології і досвід управління.

Розглядаючи проблему рейтингової оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств, яка перебуває в сфері наукових інтересів як міжнародних організацій, рейтингових агенцій, так і численних науковців, серед яких представлені роботи [9, 3, 7], слід зауважити, що такі методики оцінки постійно вдосконалюються. З огляду на це твердження, цікавою є методика оцінки рейтингу інвестиційної привабливості підприємств, заснована на порівняльному аналізі ряду фінансових показників, що розраховуються на основі даних бухгалтерської звітності [10], а саме:

1. Загальна рентабельність звітного періоду. Даний показник характеризує ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства в цілому і показує, скільки прибутку до оподаткування отримує підприємство на одиницю виручки від реалізації.

2. Обсяг чистого прибутку підприємства. Дозволяє оцінити результати фінансово-господарської діяльності в грошовому вираженні і показує, який обсяг прибутку залишається в розпорядженні компанії за підсумками роботи в звітному періоді. Обсяг чистого прибутку характеризує здатність підприємства реалізовувати кінцеву мету своєї комерційної діяльності – приносити дохід.

3. Рентабельність основної діяльності. Розраховується як відношення прибутку від реалізації до суми собівартості проданих товарів, продукції, робіт, послуг, комерційних і управлінських витрат. Даний показник характеризує ефективність основної діяльності компанії і дозволяє оцінити обсяг прибутку, отриманої на одиницю витрат, пов'язаних з виробництвом і продажем профільної продукції.

4. Продуктивність праці – відношення виручки від реалізації у досліджуваному періоді до середньооблікової чисельності працівників підприємства. Характеризує ефективність використання персоналу компанії.

5. Відношення виручки в досліджуваному періоді до попереднього періоду (динаміка виручки). Показник характеризує, з одного боку, ефективність збутової діяльності, а з іншого – динамізм розвитку компанії.

За кожним із п'яти показників визначається місце підприємства від 0 до 100 на нормованій шкалі, тобто розраховується локальний рейтинг за конкретним показником. Залежно від ступеня впливу конкретного показника на загальну ефективність діяльності компанії визначаються вагові коефіцієнти. Підсумковий рейтинг дорівнює сумі зважених значень локальних рейтингів. Зведений рейтинг ефективності підприємств підсумовується шляхом ранжування результатів підсумкового рейтингу.

Зазначена методика може бути розширена на основі аналізу двох груп фінансових показників, які характеризують інвестиційну привабливість підприємств. До групи I включають показники, що характеризують ефективність діяльності підприємств, а саме, можливість отримання прибутку. До групи II входять фінансові показники, які характеризують платоспроможність підприємств, і, таким чином, додатково оцінюють ймовірність повернення вкладених інвесторами коштів.

I. Показники, що характеризують ефективність діяльності.

1. Рентабельність основної діяльності. Даний показник характеризує ефективність основної діяльності компанії та робіт зі збуту продукції і дає змогу оцінити, який обсяг прибутку від реалізації компанія отримує на одиницю витрат, пов'язаних з виробництвом і продажем продукції.

2. Рентабельність активів. Даний показник відображає, який обсяг прибутку приносить одиниця сумарних активів підприємства. Доцільність використання даного показника при оцінці інвестиційної привабливості обумовлена тим, що він дає змогу оцінити ефективність використання всього майна підприємства (прибутковість сумарних активів). За допомогою тих же активів підприємство буде отримувати доходи і в наступні періоди діяльності. Таким чином, рентабельність активів дає можливість оцінити ефективність використання активів і їх прибутковість, а, отже, впливає на інвестиційну привабливість підприємства.

3. Загальна рентабельність звітного періоду. Даний показник характеризує ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства в цілому і показує, скільки прибутку до оподаткування отримує підприємство на одиницю доходів від продажу та позареалізаційної діяльності. Загальна рентабельність звітного періоду розраховується як відношення балансового прибутку підприємства до суми всіх доходів, отриманих підприємством (виручка від продажу, відсотки до отримання, доходи від участі в інших організаціях, інші операційні доходи і позареалізаційні доходи).

4. Обсяг балансового прибутку підприємства дає змогу оцінити результати фінансово-господарської діяльності в грошовому вираженні і показує, який обсяг прибутку до оподаткування отримала компанія за підсумками роботи в звітному періоді.

II. Показники, що характеризують платоспроможність підприємства.

1. Коефіцієнт поточної ліквідності, який відображає здатність підприємства мобілізувати оборотні кошти для погашення поточних зобов'язань.

2. Коефіцієнт автономії, який дозволяє оцінити залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування, тобто можливість здійснення діяльності без додаткового залучення позикового капіталу. З іншого боку, коефіцієнт автономії показує, на скільки фінансові зобов'язання підприємства можуть бути покриті за рахунок власного капіталу.

3. Частка позикових коштів у виручці, яка дає змогу оцінити рівень забезпеченості доходами від основної діяльності позикових коштів або рівень боргового навантаження.

4. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами характеризує наявність у підприємства власних оборотних коштів, необхідних для його фінансової стійкості.

Значення підсумкового рейтингу інвестиційної привабливості підприємств розраховується шляхом підсумовування значень зведеного рейтингу за групою показників, що характеризують ефективність діяльності та зведеного рейтингу за групою показників, що характеризують платоспроможність із ваговими коефіцієнтами, визначеними а результатами експертного опитування фахівців-практиків і науковців у відповідній галузі.

Ще одна методика оцінки рейтингу підприємств за їхньою вагомістю в економіці була запропонована в роботі [2]. Базою для аналізу за цією методикою є вибірка вітчизняних промислових компаній, що мають найбільший обсяг виручки і найбільшу чисельність персоналу за досліджуваній період відповідно до відкритих статистичних джерел інформації.

При складанні рейтингу використовували п'ять показників, які в тій чи іншій мірі визначають вагу підприємства в економіці країни, а саме: обсяг виручки; обсяг податкових відрахувань; кількість зайнятих на підприємстві; частка на ринку продукції (монопольність); роль галузі в економіці.

Обсяг виручки від реалізації має пряме відношення до найбільш важливих макроекономічних показників країни, таких як обсяг промислового виробництва і ВВП. Даний показник характеризує результати діяльності компанії і відображає її внесок у сумарний обсяг виробленої продукції і ВВП країни. Обсяг виручки є домінуючим серед усіх показників, оскільки може безпосередньо впливати на кожен з них. Навіть якщо підприємство працює зі збитками, обсяг виручки визначає рівень податку на додану вартість.

Обсяг податкових платежів компанії у великій мірі визначає її роль у формуванні дохідної частини бюджету країни. У той же час, поточне значення податкових відрахувань може не завжди в повній мірі визначати реальну значимість підприємства, оскільки безпосередньо залежить від його поточної господарської діяльності.

Кількість зайнятих на підприємстві характеризує його соціальну значимість. Стійка робота компаній з великою кількістю зайнятих сприяє поліпшенню соціальної ситуації в країні, зростанню добробуту населення і, як наслідок, зростанню торговельного обороту. Число зайнятих також характеризує внесок підприємства у формування дохідної частини бюджету країни. Підприємства зі значним числом зайнятих платять більше податків, сума яких обчислюється пропорційно до фонду оплати праці.

Частка на ринку продукції, або ж монопольність також має суттєве значення для визначення інвестиційної привабливості промислового підприємства. Існує ряд компаній, які є монополістами або контролюють значні частки ринків збуту тієї чи іншої продукції (послуг), але за іншими показниками не чинять істотного впливу на економічну ситуацію в країні. Як свідчить досвід, від діяльності подібних підприємств залежить експортно-імпортна політика країни, оскільки зникнення з ринку вітчизняного аналога продукції веде до необхідності його ввезення з-за кордону, що безпосередньо впливає на стан зовнішньоторговельного балансу. Крім того, такі підприємства, як правило, є центрами щодо формування штату вузькоспеціалізованих фахівців, що також має важливе значення для визначення рейтингу значущості.

Це актуалізує дослідження, спрямовані на виявлення зв'язку між складовими рейтингу інвестиційної привабливості підприємств. При цьому необхідно враховувати галузеву специфіку – складові рейтингу можуть мати різну значимість для інвестиційної привабливості підприємств різних галузей промисловості. З методологічної точки зору, слід також врахувати той факт, що інвестиційна привабливість підприємства визначається не тільки інвестиційною привабливістю галузі, а й регіону. Отже, перелік факторів, які мають бути оцінені при проведенні комплексного ранжування промислових підприємств за рівнем їхньої інвестиційної привабливості може бути систематизований за зовнішніми та внутрішніми по відношенню до організації показниками (рис.1).

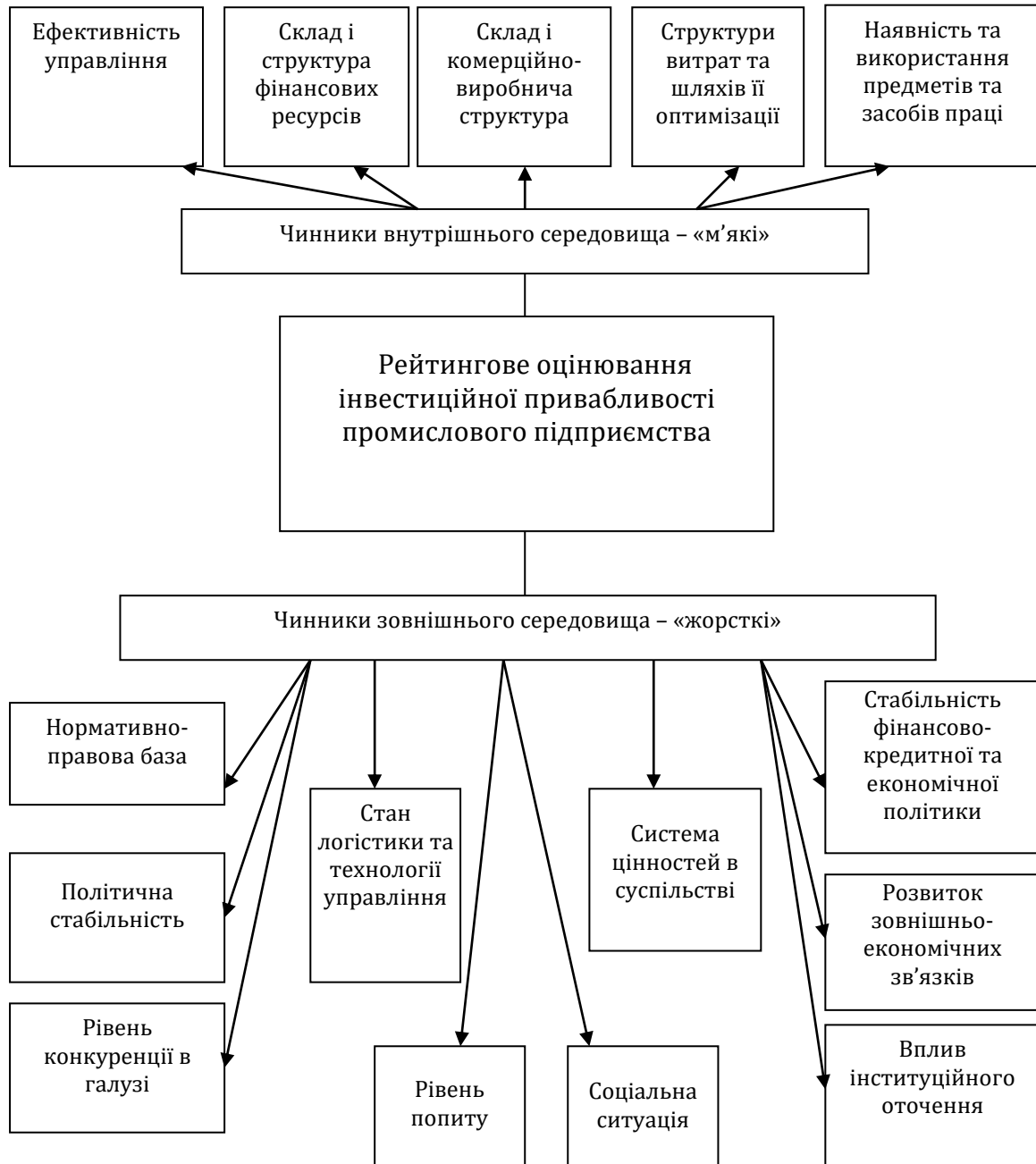

Рис. 1. Склад чинників інвестиційної привабливості промислового підприємства в рамках рейтингового підходу

Примітка: складено автором

Основна мета ранжування компаній в рамках різних рейтингів – виявити найбільш успішні компанії вітчизняної економіки і на основі результатів їхньої діяльності проаналізувати роль великого бізнесу в економічному розвитку країни, його структуру й основні тенденції розвитку. Особливістю таких рейтингів є широке охоплення галузей економіки, в тому числі, галузей промисловості.

5. Висновки та перспективи подальших досліджень в даному напрямку.

Таким чином, в методичному аспекті оцінка інвестиційної привабливості підприємств зводиться до розрахунку рейтингових балів, причому вагомість окремих показників встановлюються суб'єктивно – за допомогою експертного опитування.

Рейтингові фактори за ступенем впливу на результуючий показник можуть бути розподілені на «жорсткі», або ж такі, які не залежать від діяльності конкретного підприємства, і «м'які» – безпосередньо пов'язані із результатами фінансово-господарської активності бізнес-одиниць.

На підставі аналізу методики рейтингових оцінок можна зробити висновки про їхню перевагу з точки зору наочності і доступності запропонованих підходів. Одночасно із цим, слід зауважити, що недоліком її є те, що оцінки визначаються одночасно за всім масивом даних без врахування динамічних змін у досліджуваному періоді, окрім цього деякі параметри, які стосуються вагових коефіцієнтів, є суб'єктивними. Дослідження інвестиційної привабливості промислових підприємств є багатовимірним процесом, який визначається безліччю факторів, що описуються комплексом показників, тому успішне моделювання і прогнозування інвестиційної привабливості можливо лише в разі комплексного застосування різних методологічних підходів.

Author details (in Russian)

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Мария Белобородова

Днепро́вский национальный университет им. Олеса Гончара

просп. Гагарина, 72, Днепр, 49000, Украина

e-mail: mariabeloborodova@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8329-7679>

Аннотация. Целью данного исследования является расширение теоретико-методологических подходов к оценке инвестиционной привлекательности промышленных предприятий. Для реализации поставленной цели в работе комплексно проанализированы наиболее распространенные современные методологические подходы к данной проблематике, а также выделены их преимущества и недостатки, приведен характерный для каждого подхода инструментарий. По результатам критического анализа соответствующей научной литературы, предложена классификация существующих теоретико-методологических подходов с выделением четырех классификационных групп, а именно комбинированного, рыночного, стратегического и финансово-учетного подходов. В статье обоснована целесообразность использования комплексного рейтингового подхода к оценке инвестиционной привлекательности промышленных предприятий, основанного на привлечении широкого круга статистических, финансовых и математических инструментов, а также на исследовании влияния на инвестиционную привлекательность «жестких» факторов внешней среды и «мягких» внутренних факторов с ранжированием уровня их значимости для результирующего показателя. Предложенный подход предполагает оценку двухуровневой системы факторов, первый уровень которой включает факторы, характеризующие эффективность деятельности, а второй уровень – показатели финансовой стабильности и платежеспособности промышленных предприятий. Преимуществами такого подхода является привлечение разносторонних коэффициентов, что позволяет наиболее полно охарактеризовать инвестиционную привлекательность конкретного предприятия. Результаты исследования создают необходимую основу для дальнейшего системного изучения проблемы обоснования инвестиционной привлекательности в контексте наиболее полной реализации экономического потенциала промышленных предприятий, определения инвестиционного потенциала территорий, регионов и отраслей. В совокупности с качественными показателями значимости факторов, определенных на основе экспертных оценок, предложенный подход позволяет определить пути повышения уровня инвестиционной привлекательности промышленных предприятий.

Ключевые слова: рейтинг, потенциал, весомость, ранжирование, инвестиции, финансовое состояние.

Author details (in English)

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSMENT OF INDUSTRIAL ENTERPRISES' INVESTMENT ATTRACTIVENESS

Mariia Bieloborodova

Oles Honchar Dnipro National University
72 Gagarin Avenue, Dnipro, 49000, Ukraine
e-mail: mariabeloborodova@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8329-7679>

Abstract. *The purpose of the research is to expand theoretical and methodological approaches to assessing the investment attractiveness of industrial enterprises. Modern methodological approaches to the issue were analyzed to highlight their advantages and disadvantages and provide a common toolkit of each approach. Based on the results of a critical analysis of the relevant scientific literature, a classification of existing theoretical and methodological approaches is proposed with the allocation of four classification groups which are combined, market, strategic and financial accounting approaches. The article substantiates the expediency of using an integrated rating approach to assessing the investment attractiveness of industrial enterprises. This approach is based on the involvement of a wide range of statistical, financial and mathematical tools, as well as on the study of the impact on the investment attractiveness of "hard" external and "soft" internal factors with ranking their significance for the resulting indicator. The proposed approach involves the assessment of a two-level system of factors, the first level of which includes factors characterizing the efficiency of activities, and the second level includes indicators of financial stability and solvency of industrial enterprises. The advantages of this approach are the attraction of versatile coefficients that allow the most complete characterization of the investment attractiveness of a particular enterprise. The results of the research create the necessary basis for further systematic study of the problem of estimation investment attractiveness in the context of the most complete realization of the economic potential of industrial enterprises, determining the investment potential of territories, regions and industries. Together with the qualitative indicators of the significance of factors based on expert assessments, the proposed approach allows determining ways to increase the level of the industrial enterprises' investment attractiveness.*

Key words: *rating, potential, weight, ranking, investments, financial condition*

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2020/20bmvppp.pdf>

Funding

The authors received no direct funding for this research.

Citation information

Bieloborodova, M. (2020) Teoretyko-metodolohichni pidkhody do otsiniuvannia investytsiinoi pryvablyvosti promyslovykh pidpriemstv [Theoretical and methodological approaches to assessment of industrial enterprises' investment attractiveness]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 23, no. 2, pp. 3-13. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2020/20bmvppp.pdf>

Використана література:

1. Abdikeev, N., Bogachev, Yu, Bekulova, S. Investment Potential of the Manufacturing Industry. *Finance: Theory and Practice*. 2019, 23. 24-42. DOI: <https://doi.org/10.26794/2587-5671-2019-23-4-24-42>
2. Bodiako, A. V., Ponomareva, S. V., Rogulenko, T. M. et al. The goal setting of internal control in the system of project financing. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 2016, 6(4), 1945-1955.
3. Zhuravlyov V, Khudyakova T, Shmidt S. et al. Improving the Strategic Management of Investment Activities of Industrial Enterprises as a Factor for Sustainable Development in a Crisis. *Sustainability*. 2019, 11(23):6667. DOI: <https://doi.org/10.3390/su11236667>
4. Steblyuk N. F., Oparenko V. V. The matrix model for assessing the investment attractiveness of industrial enterprises. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 2019, 2 (37), pp. 176-178. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2\(37\).176-178](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2(37).176-178)
5. Вербіцька І. І. Інвестиційна привабливість України: проблеми та перспективи. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018, Вип. 22. 150–154.

6. Гуляєва Н. М. Сутнісні ознаки інвестиційної привабливості підприємства: факторна природа формування. *Вісник Запорізького національного університету*, 2012, № 1(13). URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/vznu/eco/2012_1/022-28.pdf
7. Гуткевич С. О. Інвестиційна привабливість: сутність, показники і чинники впливу. *Інтелект XXI*, 2019, № 2. 88-93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int_XXI_2019_2_20.
8. Кобушко І. М. Науково-методичний підхід до визначення кількісної характеристики рівня привабливості інвестиційних інструментів. *Економічний часопис-XXI*, 2012, № 7. 57-60.
9. Стеблюк Н. Ф., Опаренко В. В. Матрична модель оцінки інвестиційної привабливості промислових підприємств. *Вісник економічної науки України*, 2019, № 2 (37). 176-178. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2\(37\)](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2(37)).
10. Ткаченко А. М. Економічна оцінка інвестиційної привабливості підприємства. *Вісник Запорізької державної інженерної академії*, 2013, №5. 154–161.
11. Топалов С. А. Формування інвестиційної привабливості підприємств *Вісник Запорізької державної інженерної академії*, 2014. 130–139.

References

1. Abdikeev, N., Bogachev, Yu., Bekulov, S. (2019). *Investment Potential of the Manufacturing Industry. Finance: Theory and Practice*. 23. DOI: <https://doi.org/10.26794/2587-5671-2019-23-4-24-42>
2. Bodiako, A. V., Ponomareva, S. V., Rogulenko, T. M. et al. (2016). The goal setting of internal control in the system of project financing. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 6(4).
3. Zhuravlyov, V., Khudyakova, T., Schmidt, S. et al. (2019) Improving the Strategic Management of Investment Activities of Industrial Enterprises as a Factor for Sustainable Development in a Crisis. *Sustainability*. 11(23):6667. DOI: <https://doi.org/10.3390/su11236667>
4. Steblyuk, N. F., Oparenko, V. V. (2019). The matrix model for assessing the investment attractiveness of industrial enterprises. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, 2 (37), pp. 176-178. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2\(37\).176-178](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2(37).176-178)
5. Verbits'ka, I. I. (2018) Investytsiyyna pryvablyvist' Ukrainy: problemy ta perspektyvy [Investment attractiveness of Ukraine: problems and prospects] *Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky*, no. 22.
6. Gulyaeva, N. M. (2012) Sutnisni oznaky investytsiyanoi pryvablyvosti pidpryyemstva: faktorna pryroda formuvannya [Essential signs of investment attractiveness of the enterprise: the factor nature of formation.]. *Visnyk Zaporiz'koho natsional'noho universytetu*, 2012, № 1(13). URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/vznu/eco/2012_1/022-28.pdf
7. Gutkevich, S. O. (2019) Investytsiyyna pryvablyvist': sutnist', pokaznyky i chynnyky vplyvu [Investment attractiveness: essence, indicators and factors of influence]. *Intelekt XXI*, № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/int_XXI_2019_2_20.
8. Kobushko, I. M. (2012) Naukovo-metodychnyy pidkhid do vyznachennya kil'kisnoyi kharakterystyky rivnya pryvablyvosti investytsiynykh instrumentiv [Scientific and methodological approach to determining the quantitative characteristics of the level of attractiveness of investment instruments]. *Ekonomichnyy chasopys-XXI*, № 7.
9. Steblyuk, N. F., Oparenko, V. V. (2019) Matrychna model' otsinky investytsiyanoi pryvablyvosti promyslovykh pidpryyemstv [Matrix model for assessing the investment attractiveness of industrial enterprises]. *Visnyk ekonomichnoyi nauky Ukrainy*, № 2 (37). DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2\(37\)](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2019.2(37)).

10. Tkachenko, A. M. (2013) Ekonomichna otsinka investytsiynoyi pryvablyvosti pidpryyemstva [Economic assessment of investment attractiveness of the enterprise]. *Visnyk Zaporiz'koyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, №5.
11. Topalov, S. A. (2014) Formuvannya investytsiynoyi pryvablyvosti pidpryyemstv [Formation of investment attractiveness of enterprises]. *Visnyk Zaporiz'koyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*.

© 2020 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.
This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.
You are free to:
Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.
The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.
Under the following terms:
Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.
You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
No additional restrictions
You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

